

WERKEN MET TALIG HETEROGENE GROEPEN

● ● ● Wat?

Taalheterogeniteit in het klaslokaal wordt vaak als een probleem gezien, maar het kan ook een troef zijn. Wanneer je de aanwezigheid van sterker en zwakker taalvaardige leerlingen in interactieve werkvormen positief aanwendt, kun je het leerrendement van een activiteit zelfs voor alle leerlingen verhogen.

● ● ● Waarom?

Werken aan gelijke onderwijskansen van alle leerlingen betekent dat iedereen zo veel mogelijk van het onderwijs moet kunnen genieten. De lat te laag leggen is nadelig voor zowel sterkere als zwakkere leerlingen. En het werken met twee snelheden vergroot de kloof tussen de leerlingen. Het is belangrijk dat alle leerlingen op hun niveau het meeste uit een taak halen.

Onderzoek naar leerling-leerlinginteractie toont aan dat deze het meeste leerrendement oplevert als de groepen heterogeen worden samengesteld. De leerlingen leren niet hetzelfde op hetzelfde moment, maar ze halen wel allemaal op hun niveau het hoogst mogelijke leerrendement.

De sterker taalvaardige leerlingen kunnen als dat nodig is de andere groepsleden bijkomende uitleg geven en de instructies toelichten om zo de opdracht te voltooien. De zwakker taalvaardige leerlingen worden voortdurend ondersteund en kunnen zo toch bijdragen aan en leren van de taak die misschien net iets te veeleisend was om alleen of in een homogeen zwakker groepje uit te voeren.

Maar niet alleen de zwakker taalvaardige leerlingen halen meer rendement uit de taak. Ook de sterkere partners leren meer. Om voortdurend uitleg te geven moeten zij niet alleen meer vat krijgen op het onderwerp van de taak, zij moeten relevante informatie kunnen onderscheiden en zij oefenen voortdurend hun mondelinge vaardigheden. Op die manier halen ze meer uit een taak dan wanneer ze in homogeen sterkere groepen aan de slag zouden zijn gegaan.

● ● ● Hoe?

Een eerste voorwaarde voor succesvol werken met talig heterogene groepen is dat de sterker en zwakker taalvaardige leerlingen samenwerken aan een [motiverende en uitdagende opdracht](#). Alleen als aan die voorwaarde is voldaan, zullen alle leerlingen de taak graag én met vereende krachten tot een goed einde willen brengen.

Ook een goede organisatie van het groepswerk speelt een belangrijke rol. Wanneer de leerlingen welomschreven taken of rollen bij de uitvoering van de opdracht hebben, krijgen alle leerlingen de kans om mee te doen én te leren. Kies dus werkvormen die door de taak- of rolverdeling een noodzaak tot samenwerking creëren. Zo voorkom je dat te dominante leerlingen in hun eentje een taak oplossen, terwijl de anderen zich terugtrekken en niet meer betrokken zijn.

In het gokfiche [interactieve werkvormen](#) vind je tal van voorbeelden van zulke werkvormen, bijvoorbeeld 'Mentor en pupil', 'Drie-stappen-interview', 'Denken-delen-uitwisselen', 'Verdeelde informatie' en 'Legpuzzel'.

Voor het werken met rolverdeling zie gokfiche [groepswerk: werken met rollen](#).

● ● ● Voorbeelden

- In een les haartooi experimenteren een zwakker en sterker taalvaardige leerling samen met haarrollen. De samenwerking aan de modelpop lokt interactie uit waarbij de sterker taalvaardige leerling op natuurlijke wijze instructies verduidelijkt en technische of andere termen zal gebruiken die de zwakker taalvaardige leerling dan oppikt. (Zie bronnenboekles [Glam-it. Een les watergolf](#))
- Bij het uitvoeren van een experiment in een les zuren en basen werken de leerlingen met een welomschreven taak (onderzoeksleider en veiligheidsadviseur, materialenexpert, chemische mixer en observator en verslaggever) waarbij de onderlinge samenwerking een voorwaarde is om tot een goed eindresultaat te komen. Elk lid van het groepje toetst een deel van de resultaten van het onderzoek door een informatieve tekst te lezen (werken met verdeelde informatie), waarna ze informatie uitwisselen en samen tot een eindconclusie komen. (Zie bronnenboekles [Het rodekoolmysterie. Over zuren en basen](#))